

Vándorévek

1977–1978

**Új székhelyünk: a Rákosligeti
Művelődési Klub**

(részlet a korabeli dokumentumból)

Kedves Szeifner Ferencné!

Művelődési Házunk örömmel fogadta az Ascher Oszkár Irodalmi Színpad kívánságát, melyben kéri a csoport támogatását.

A Dózsa Művelődési Ház színházterme a hét minden napján különböző foglalkozások miatt foglalt, ezért nevezett helyiségben a próbákat megtartani nem tudják.

Felajánljuk azonban a Rákosligeti Művelődési Klubunk (Bp. XVII., Hősök tere 9.) nagytermét heti két alkalommal, hétfőn és pénteken 18–21 óráig. Működésükhöz elengedhetetlenül szükséges technikai eszközökről intézményünk gondoskodik, azt a próbák idejére rendelkezésre bocsátja.

ÚJ OTTHONUNKBAN

Szeifner Ferencné írása

Végre elintéződött! A hivatalos szervek egytől egyig megegyeztek egymással a protokoll szerint sorsunkat illetőleg, s elkövetkezett a nap, hogy a Dózsa Művelődési Ház igazgatójával leültünk tárgyalni a csoport konkrét feltételeiről.

A Rákosligeti Művelődési Klubot kaptuk meg törzshelyül. Itt ugyan nem volt színpad, de kevésbé volt zsúfolt, mint a központi épület színházterme. Nappal tornateremnek használták, de az esti órákban általában szabad volt. Ígéretet kaptunk egy dobogókából összeállítható színpad építésére. Samodai Gyurival a lábunkat lejárta ebben az ügyben, de sajnos, nem lett belőle semmi; az asztalos túl sokat kért, és tárolási problé-

mák is voltak. Két rossz reflektor is volt a tornaszertárban – valamikor annak a helyén színpad állt, de lebontották –, Gyuri megajvította, és a bordásfalra szerelte. Hetente két hivatalos próbában állapodtunk meg, de egy harmadikra is kaptunk lehetőséget, kötelezettség nélkül.

Elkészítettük a hivatalos munkatervet, leadtuk a készülő darabok szöveg példányait. Megindultak a próbák új otthonunkban.

Két nappal a házi bemutató után Timár Tibi már az új helyszínen próbálta a Gellérthegyit, négy nap múlva én a Csehovot. Régen volt a csoportban ilyen jó hangulat.

Úgy terveztük, a bemutatók sorát a Gellérthegyi álmokkal kezdjük: leveleket írunk, telefonáltunk valamennyi régi tagnak. Úgy döntöttünk, hogy ha a gimnáziumi klub igényli, minden műsorból szervezünk egy előadást a „Fürstbe” is. Az iskola és a csoport kapcsolatát előbb-utóbb hivatalosan is tisztázni kellett, részint a művelődési ház, részint az odajáró gyerekek érdekében.

A „Gellérthegyi...” április 3-i bemutatójára körülbelül ötvenen jöttek össze. Ennél nagyobb közönséget nem is volt célszerű tervezni, minthogy nem volt emelt színpad. A nézők kis asztaloknál, klubszerűen helyezkedtek el. Különös érzés volt...

**Szeifner Ferencné
megnyitóbeszédének részlete
az újjászerveződött csoport első
nyilvános előadása előtt**

(1977. április 3. – Rákosligeti Művelődési Klub)

Szeretettel köszöntöm az egybegyűlteket abból az ünnepélyes alkalomból, hogy csoportunk, az Ascher Oszkár Irodalmi Színpad tizenhárom éves fennállása során újabb fordulóponthoz érkezett, és a mai napon új otthonra talált. A mai összefüvetelünk afféle lakásszentelő; talán kissé elsietett lakásszen-

telő – olyasféle, mint amikor a fiataloknak még nincs pénze új bútorra, szőnyegre, csillárra, de olyan mohón örülnek, hogy végre van egy zug, ami az övék, ahol nincsenek a főbérlet rigolyáinak kiszolgáltatva, hogy úgy érzik, nem tudnak tovább várni: örömeiket mindenképpen meg kell osztaniuk másokkal, a barátaikkal.

Egyelőre tegyünk hát úgy, mint az Egy szerelem három éjszakájában az ágrólszakadt fiatal költők, akik a pusztában egy határozott rajzoltak a padlóra, ráírva „Bokhara” – s ki-ki tetszése szerint oda képzelhetette a drága keleti szőnyeget. Képzeljük el mi is, hogy itt nemsokára színpad áll majd összerakható dobogókból, amelyekből tetszés szerinti alakzatot formálhatunk – és csak azért ég mindössze két reflektor, mert a ma játszott darab, a Gellérthegyi álom egy elsötétített szobában játszódik, és nem azért, mert egyelőre ez az egész készletünk.

A Fürst Sándor Gimnáziumban megépített színpadunk több mint hat esztendőn át az otthonunk volt. Mégis, az idő múlásával egyszerre úgy éreztük, kinőttük azt a helyet. Bármilyen kedves is a gyermekkori ruhánk, egy idő múlva tudomásul kell vennünk, hogy szorít, újat kell csináltatni, mert feszessége gátol a szabad mozgásban. Az, hogy tevékenységünk egyetlen iskola keretein belül folyt, hogy az érettségi – kevés kivételtől eltekintve – egyetlen jelentett a csoportból való érzékeny búcsúval, egyben meg is jelölte fejlődésünk határát.

Ezen a határon csak akkor tudunk túljutni, ha az együttest ismét kihozzuk az iskola kereteiből, és egy elsődlegesen népművelő funkciójú intézménynek, egy művelődési háznak az égisze alá mentjük át. Ami eddig egyetlen iskola privilégiumát képezte, legyen a jövőben egy kerület közkinccse! A színpadunk középiskolás jellege megszűnt, de továbbra is vállaljuk, hogy kívánságra részt veszünk az iskola klubprogramjának színesebbé tételében, illetve meghívásra máskor is szolgáltatunk

kulturális műsorokat, ha erre a szükséges igények és feltételek megvannak.

Minden hajdani tagunkat szeretettel visszavárjuk, akinek kedve van a munkánkba ismét bekapcsolódni.

Köszönjük a Dózsa György Művelődési Ház vezetőségének, hogy az együttes patronálását elvállalta, s köszönjük a kerület Oktatási Osztályának, valamint az Országos Pedagógiai Intézet Pedagógus Szakszervezetének, hogy koncepciónkat és szándékaink tisztaságát megértve közbenjárt annak érdekében, hogy új munkafeltételeinket megteremtse.

ÚJRA KÖLTÖZÜNK: EZÚTTAL AZ EDZŐ TÉRI KLUBHÁZBA

Szeifner Ferencné írása

A Rákosligeti Művelődési Klub kellemes, tágas hely volt, de hosszú távra nem alkalmas otthon a színpadnak. A termünket ugyanis napközben iskolai tornateremnek használták, ahová nem lehetett állandó világítást, díszleteket beszerezni. Ekkor támadt a Dózsa György Művelődési Ház vezetőségének az az ötlete, hogy az Edző téri klubházba, Rákoscsabára telepít bennünket. Itt volt már színpad, de számunkra használhatatlanul keskeny.

A helynek voltak előnyei és hátrányai. Előnye: valóságos színházterem előcsarnokkal, kis tanácsteremmel kamararendezvények számára. A helyiségen csak egy ifjúsági klubbal kellett osztoznunk, de ezt nem éreztük különösebben zavarónak. A színpad bővíthető; Samodai Gyuri villámgyors, tettekre kész fantáziája már a módját is kitervezte, sőt: egy hét sem telt el, és a megvalósításhoz is hozzáfogott. A hely elsőnek szembetűnő hátránya, hogy az isten háta mögött volt, még a buszmegállótól is legalább 8-10 perc gyalogútra, szinte Budapest lakott részének a határában. (A többi hátrányára – például, hogy fűthetetlen – csak menet közben jöttünk rá.)

Újra kezdődött hát a „honfoglalás”. Ez a színpad nem olyan látványos összefogás gyümölcse, mint gimnáziumi elődjéé. Samodai Gyuri egymaga ugrik neki a munkának – fűrész, ács, anyag után rohángszik, kivereszi a pénzt. A függönyvarrás munkájába azután már bevonja Gyuri a lányokat, szinte valamennyit. Bársonyos, fekete háttérfüggőnyt vettünk, az előfüggőny szép füzöld. Lépcső vezetett a nézőtérrel a színpadra, fent, két oldalt a hangszórók. És ismét mindenütt a frissen gyalult deszka utánozhatatlan illata, ami az én tudatomban 1970 óta „színpadszagként” rögződött... Gyurinak nem egészen három hétre volt szüksége, s az újszínpadon próbálni lehetett.

1977. november 6.: az Edző téri színpad-avatás – kettős bemutatóval egybekötött díszelőadással. Egy előadás keretén belül került színre Hubay „Te, Imre, itt valami ketyeg” című egyfelvonásosa, és – másfél éves huzavona után végre valahára – a Guillen verseiből összeállított „Gitárszóló”.

Te, Imre, itt valami ketyeg...

Jelenet az előadásból (Kmetz Éva, Marosi Zoltán, Polereczky Mária, Síklaki Antal, Huszár Judit)



HUBAY MIKLÓS: TE, IMRE, ITT VALAMI KETYG...

(egyfelvonásos)

A darab elején látszólag egy „átlagelőadás” kulisszái mögé tekinthetünk. Információkat kapunk a szereplők mindennapi viselkedéséről, jellemükről. De abban a pillanatban megszűnik a „Lear király” átlagelőadásnak lenni, amikor megtudjuk, hogy a konkrét céllal nem rendelkező anarchisták éppen ezt a színházat szemelték ki felrobbantásra.

A rendezés célja: észre téríteni a homokba ázott fejű embereket, akik a világ mindennapos borzalmainak hallatára azzal heszentik el a veszély tudatát, hogy „velünk ez nem történhet meg”. A darab aktualitását legszemélyesebben a záró rendezői megoldás emeli ki. A bomba lezuhanása után nem robbanás hallatszik, hanem a tv híradó szignálja. A szereplők nem összeesnek, hanem mozdulatlanul merevednek. Ebből a pózból a Tűzoltó tapsa rázza fel őket, aki újságkivágásokat oszt szét nekik, s hangmontázszerűen megszólalnak a legfrissebb (előadásunként új) napi hírek valódi robbanásokról, gyilkosságokról, terrorcselekményekről.

ANEKDOTA AZ „IMRE...” ÉLETÉBŐL

Szeifner Ferencné írása

Egy kiskunhalasi vendégszereplés után történt: a társulatot a kollégiumban szállásolták el. Itt volt egy kis kellemetlen incidensünk. Polereczky Marikának ugyanis a korai vonattal kellett hazautaznia, minthogy várta a férje. A kollégium gondnokától kölcsönkért egy vekkert, hogy el ne aludjon. A veker teljesítette is a hivatását, ám Marika hajnali fél ötkor nem találta az épületben egy teremtet lelkét, aki kaput nyisszon neki. A gondnokék valószínűleg ott laktak az épületben, de nem tudta, melyik a szobájuk. Úgy döntött, hogy az ablakon mászik ki – amúgy is sietnie kellett, ha el akarta érni a vonatát. Bement a fiúk szobájába, minthogy a lányok az emeleten laktak, s még arra is gondja volt, mielőtt kimászott, hogy az ébresztőórát az ablakpárkányra tegye, s megkérje Siklaki Antit, hogy majd reggel köszönettel szolgáltatassa vissza a nevében. Anti készséggel meg is ígért mindent álmában.

Egy hét múlva kaptam a kollégium igazgatónőjétől egy fagyosan udvarias hangú levelet. Arra kért: szolgáltatnám vissza mihamar azt az ébresztőórát, amelyet csoportunk valamelyik tagja – valószínűleg „véletlenül” – magával vitt. Szerencsére sikerült kinyomoznom a tényállást, Antinak is derengeni kezdett az álma. Így hát a kínos ügy tisztázódott – legalábbis ami a veker-tolvajlás gyanúját illeti. Arról azonban tudj isten, miképp vélekedett a szigorú kollégiumi igazgatónő, hogy a lányoknak kölcsönadott veker végül is a fiúk hálószobájából került elő...

Gyerekközönség

(Szeifner Ferencné tanulmánya)

Amíg egész kicsinyek, nincs probléma. A meseirodalom, a játékos, zeneiségében és groteszk ötletességében már-már szürrealista gyermekköltészet buján tenyészik nálunk.

A tinédzserek kulturális nevelésével intézményesen is próbálnak foglalkozni az egyes erre hivatott pedagógiai, népművelési és ifjúságvédelmi szervek. A szemléletformálás és az élménynyújtás tiszta szándékához itt más elem is társul: az elsősegélynyújtás és az önvédelem. Mert kimondva vagy kimondatlanul, túlozva vagy tompítva, de mindenki érzi, hogy ezzel a generációval bajok vannak.

No, nem individualisták, aminek bennünket tituláltak annak idején, s attól sem kell tartani, hogy Mr. Különnvélemény túl sűrűn feláll az osztályban vagy az értekezleten, hogy csokorba szedett, szókimondó érveivel megizzassza a tanárt vagy az előadót. (Ha csak a hecc kedvéért nem.) Ellenkezőleg: a tízen túliak többségének éltető közege a tömeg, amelyben fel lehet oldódni, együtt lehet ordítani, ahol pihenésképpen kicsit el lehet feledkezni embervoltunkról. S ahogy az alkoholistának egyre több deciliter, a fiatal diszkóközönségnek egyre több decibel kell ahhoz, hogy elnyomja benne az esetleges gondolatokat.

Mondom, a tendenciát sokan érzik, amit a sajtó, a rádió, a tévé számtalan megnyilvánulása is bizonyít, de kevesen veszik a fáradságot, hogy visszamenjenek a forráshoz, tetten érzék a pontot, amikor Madách „Messiás-újszülöttje” „a szokott pimasszá” fejlődik. Pedig hát, nem kell matematikazseninek lenni, hogy beinterpoláljuk a periódust, amikor a nyíltszívű és romlatlan gyerekanyag beszűkült érdeklődésű képmutatóvá válik a közéletben, célja vesztett lődörgővé vagy korlátozott karrierista kispolgárrá a magánéletben. Ha 10-11 éves korban még nincs baj, és 15-16 éves korban már baj van a fiatalok nagy szá-

zalékával, akkor a fordulat valahol a 12-13 éves kor tájékán következik be. A legfőbb társadalmi feladat tehát ennek a korosztálynak a kézben tartása kell hogy legyen.

Köztudott, milyen fejlett és változatos nálunk az ifjabb tinédzser generáció zenei, képzőművészeti és természettudományos nevelése – annál meglepőbb, mennyire nem tudnak mit kezdeni az emberformálást legközvetlenebbül segítő irodalmi neveléssel.

Az olvasás – mert sokan olvasnak közülük – egész más célt szolgál náluk: megismertet olyan kalandokkal, emberekkel, tájakkal, amelyeken a valóságban nincsenek vagy elérhetetlenek; izgalmat keltenek olyan magatartásformákkal és eseményekkel, amelyeknek semmi közük az ő hétköznapijaikhoz, épp ezért érdekesek. Nem haszontalanok ezek az olvasmányok (semmi sem az, ami örömet okoz), csak az a tévedés, hogy első lépcsőfokai lennének valami magasra vezető lépcsősornak. Ha azt a művészetet keressük, amely Hamlet szavaival a kor elé tükröt tart, lenyomatát, foglalatát adja az életnek, másik lépcsőházat kell keresnünk, s a földszintről indulnunk.

A Hubay-egyfelvonásos meg a „Gamma” tanulságos kísérlet volt számomra: mennyit fog fel egy értelmes felső tagozatos gyerek a nem kifejezetten neki szánt, de az egész kort, tehát közvetetten őt magát is érintő, súlyos kérdésekből. Az előadást követő beszélgetés rendkívül sok mindenről meggyőzött engem is.

Más a gyereknek, mint a felnőtt? Persze, hogy más. De nem azért, mert csak a felszínt képes látni, hanem azért, mert az ábrázolt élményt sohasem valamiféle jelképpnek, hanem mindig konkrét valóságnak veszi, s ennek megfelelően mindjárt praktikus megoldásokat is próbál keresni a problémákra. Közhiedelem, hogy a gyerek a világot automatikusan egyszerűsíti, az embereket „jókra” és „rosszakra” csoportosítja. Nos, ez az erkölcsi alapfogalmak kialakítása idején bizonyos

mértékig helyénvaló (lásd: mesehősök), ám később éppen a felnőttnek kell rávezetnie őket arra, hogy az egyoldalú megítélés igazságtalansághoz vezet.

Még egy lényeges különbség van a gyerek és felnőtt néző között. A gyerek mer kérdezni, nem fél, hogy műveletlennek tartják, ha valamit nem ért. Meglepett, milyen figyelmesen hallgatták a darabot. Azt kérték, magyarázam meg, miért mondta a „Gammában” Tillie az elején, hogy kezének egy kis darabja a Napból származott. A szimbólumot viszont az elsatnyult, illetve a kétszeres virágokat hajtó százszorszépekről – meglepetésemre – világosan megértették. „Az elsatnyult virág az anyuka és a nagyobbik kislány, a különösen szép virág Tillie.” A sugárzásra nem jöttek rá, ott nekem kellett segítenem, de utána hallatlanul érdekes vita alakult ki arról: szükséges dolog-e a szenvedés az ember fejlődéséhez.

A Hubay-darabban a színészek egy külföldi turnén éppen a Lear királyt játsszák, mikor figyelmeztetést kapnak, hogy a színházban bomba fog robbanni. Reagáltak a két darab közti stíluskülönbségre. A „Gammában” Anikó néniék csak egymással játszottak, de a „Bombá”-ban (ők önkényesen így rövidítették az eredeti, nem túl praktikus címet) a színészek egész közel jöttek hozzánk, és nekünk beszéltek, közénk dobálták a papírrepülőket.

Megengedem, más típusú gyerekközönséggel is találkoztam, de állítom, hogy megfelelő előkészítés mellett nincs túl nagy különbség ilyen korú gyerekek között. Persze, nem elsősorban a színházlátogatás illemtanára, hanem az esztétikai élmény rendszeres befogadására kell őket előkészíteni, aminek hihetetlen emberformáló és gondolatébresztő ereje van.

GITÁRSZÓLÓ

(zenés-táncos összeállítás Nicolas Guillen
kubai költő verseiből)

Szeifner Ferencné írása

A műsor dalbetéteit még az 1976-os káptalanfüredi alkotótáborunkban megalkotta Holbis Györgyi. A KISZ-bizottság támogatásával hangszereket vettünk a műsorhoz: két pár rumbatökört, kézi dobot, csörgődobot.

Az 1977-es pap-szigeti alkotótáborunkban úgy döntöttünk, hogy szeptemberben újra kezdjük próbálni az előző évadban – még a gimnáziumban – félbehagyott Gitárszólót. Egyöntetű vélemény volt, hogy a spanyolos táncot a „Zongoro kozongo” dallamára nem tudjuk segítség nélkül megoldani. Akkor vettem föl az ötletet, hogy hívjunk meg egy hivatásos táncpedagógust a szakembert igénylő részek megkoreografálására és a tánc betanítására. Nekem volt is egy ismerősöm. Ő ugyan társastáncot ok-

tat, nem színpadi táncot, de azért a kubai rumbához bármelyikünkénél hasonlíthatatlanul többet ért. Lényeges újítás a két önálló gitárkísérő beiktatása.

Nicolas Guillen költészetének legfőbb ihletője a kubai utca éneke, a sajátos népi táncdal: a szon. A kubai folklórra együttesen jellemző az érzelmes-dallamos spanyol gitár és a tam-tam egzotikus ritmusát megőrző kongadob. Guillen ugyanolyan virtuóz mestere a kubai „szonnak”, mint nagy európai példaképe, Federico García Lorca az andalúz cigány-románcnak. Guillennél nem folklorisztikus érdekesség a néger téma, Havanna lumpenvilága jelenik meg zsánerképeiben.

A keret egy kubai külvárosi lebujszínes bőrrú vendégeinek mulatsága – egy olyan lebujsz, ahová a belépés turistáknak nem tilos, de nem is valami tanácsos. A kubai táncok, „szonok”, a néger ritmusok és a romantikus spanyol örökség adja a stílust.

TÁNCOK A GITÁRSZÓLÓBÓL

Samodai György és Szeifner Katalin



Timár Tibor és Pápai Erika



ALAPMINŐSÍTÉS A FŐVÁROSI MŰVELŐDÉSI HÁZBAN

Szeifner Ferencné tudósítása

Az amatőr színjátszók alapminősítése évenként zajlik. Itt dől el, melyik csoport pályázhat arra, hogy országos minősítést nyerjen. A minősítés több napon át folyt, egy nap mindig három csoport vizsgázott. Mi a Gitárszólóval pályáztunk. Ekkor érte el a csoport az év legkiemelkedőbb teljesítményét. Az Ascher Színpad „kiváló minősítést” kapott, ami azt jelenti, hogy országos minősítésre alkalmasnak ítélték. Budapest együtesei közül hat jutott erre a szintre, leszámítva a „félprofi”, kiemelt együtteseket, akikre nem vonatkozik a kétvétenkénti minősítési kötelezettség.

Hogy az „Ascher” nem tartozott soha a jó versenyző típusok közé, annak számos oka lehetett, de feltétlenül közrejátszott az is, hogy csaknem minden vizsgán, illetve versenyen elsőnek kerültünk sora (a betűrend miatt – Ascher!), amikor még semmi hangulat nem volt a nézőtéren. Az 1977-es alapminősítés sem lett volna kivétel, ha Samodai Gyurinak nem támad az a szeniális ötlete, hogy másképp rendezzük el a színt, mint a velünk egy napon minősülő másik két csoport. Ők a dobogón játszottak, mi a nézőket ültettük a dobogóra, és nem a játékerteret emeltük meg. Ezért aztán technikai okokból a végére tettek bennünket.

A gyerekek a játéktér bejárása után rögtön felmentek az öltözőbe gyakorolni. Itt igen jó hangulat alakult ki: énekeltek, rumbáztak Takács Kinga és Szeifner Jutka gitárjátékára; s a kedv éppen akkor hágott a tetőpontra, mikor színpadra kellett lépni.

A „Minden jó, ha a vége jó” népi bölcsesség színpadon fordítva érvényes: „Minden jó, ha a kezdete jó”. Iszonyú sok függ az alaphangutástól. A nézőteret csak rohammal lehet bevenni. Ez az FMH-ban megtörtént. Olyan vá-

ratlan és friss volt a sok lobogó, tarka szőnye, a vidám, pezsgő lármá, ahogy a nézők mögül egy sereg fiatal a kubai zene hangjaira beszaladt a színre, hogy már ez a túlárado kedv önmagában is meghatározta az egész előadás légkörét. A zsűri is éppen ezért emelte ki elsőnek az Aschert: mi megszerveztük az előadást – az érkezés, a távozás a produkció szerves része volt.

Érdekes módon az a benyomás alakult ki, hogy a Gitárszólót egyenesen ilyen klubszerű körülmények közé – háttérfüggöny nélküli, nyitott térre – terveztük, s a hagyományos „dobozszínpadon” ezt a műsort el sem lehetne képzelni. Mi persze tudtuk, hogy ez nincs így, de nem vitattuk a kérdést. Ha a Gitárszóló ilyen hatást keltett, az nagyon jó: azt jelenti, hogy valóban tudtunk alkalmazkodni a környezethez; de jelenthette azt is, hogy ez a tételrendezés valóban alkalmasabb közeg a Gitárszólónak, mint az Edző téri „kukucsáló” színpad. A műsor fergeteges sikeréhez hozzájárult az aktualitása is: közel volt a kubai VIT (Világ Ifjúsági Találkozó)!

A zsűri kiemelte a csoport ének- és tánc kultúráját – úgy érzem, jogosan. Pedig én a legjobban attól fáztam, hogy belekötnek majd a koreográfiába és a zenébe. Ha mégannyira megérezte is Holbis Györgyi a versek hangulatát, ritmikáját, ha mégannyi spanyol, illetve dél-amerikai lemezt feltett, mielőtt a dalok megkomponálásához hozzáfogott, egy született kubai csak olyan jóleső, de furcsálkodó érdeklődéssel figyelhette volna, mint mi a Székelyfonót egy spanyol együttes tolmácsolásában.

A táncok zömének is csak távoli köze volt a kubai rumbához, hiszen a koreográfusunk annak csak Európában domesztikálódott társastánc-változatát ismerte, s azt is elsősorban a kollektív táncoknál használtuk fel. A leghatásosabb egyéni táncok mind önálló mozgásfantáziára alapultak: nem a kubai

folklórt akartuk imitálni, hanem a Guillen-verseknek bennünk kiváltott hatását próbáltuk mozgással kifejezni.

Féltem tehát, hogy majd szemünkre vetik a „Couleur locale” hiányát. Igen kellemesen csalódtam, hogy ez az aggodalmam alaptalannak bizonyult. Éppen azt emelték ki, hogy nem céloztuk meg a lehetetlent, nem „kubaiaskodtunk”, sőt megoldottuk a téma egyetlen elfogadható aktualizálását: kissé áthangszerelve a műsort a hazai cigány folklór stíluselemeire, minden elnyomott nép panaszának hangot adtunk benne; nemcsak a havannai munkanélküli négerét, hanem a hajdani magyar summásokét is. Azért tudtuk Guillent elfogadtatni itt és most, mert nem a folklorisztikus specialításokat hangsúlyoztuk benne.

Hiányoltak az érzelmileg telített, szenvedélyes vagy lírai jelenetek között néhány értelmző, intellektuális felhangot – azt hiszem, joggal.

Vita alakult ki a zsűri és a hallgatóság között a hatásosságról. A Gitárszóló a zsűri szerint jó értelemben volt hatásos. (A hatástalan műsor ugyanis fából vaskarika!) Figyelmeztettek azonban, hogy az efféle lendületes, színes, zenés produkciókat valóban gyakran fenyegeti a veszély, hogy átlépik az öncélú hatásvadászat mezsgyéjét. Erdemünként hangsúlyozták, hogy ez nálunk nem történt meg, bár a határsávot helyenként kétségkívül megközelítettük.

ORSZÁGOS MINŐSÍTÉS A GITÁRSZÓLÓVAL

Szeifner Ferencné tudósítása

A kritikus napon a lámpaláz kisebb, a magabiztosság nagyobb volt a kíváncsnál. Most nem „lélegzett együtt” a csoport az előadás előtt. Hárman lent maradtak a körteremben nézni a többi együttes produkcióját, mások olvastak, beszélgettek, átugrottak a szom-

szédos presszóba kávézni. Pedig hát „utcáról színpadra lépni” nemcsak szó szerint véve lehetetlen, hanem átvitt értelemben is.

A terep ezúttal ismerős volt, mivel már másodízben játszottuk itt, az FMH-ban ugyanezt a műsort. A darab mögött momentán nem kudarc, hanem sikerélmény állt. Minden az instrukció szerint zajlott, olajozottan, simán, de az a bizonyos plusz mégis hiányzott – „nem jelent meg a csoda”. Egyáltalán az egésznek olyan íze volt, hogy a szereplők nagy gyakorlottsággal, alapos felkészültséggel, de kizárólag utasításra cselekszenek. Volt már ennél sokkal rosszabb előadás, de az először történt, hogy a nézőtér egyértelműen és érezhetően elutasította a Gitárszólót, noha egyénileg sok szereplőnek gratuláltak utólag táncukért, énekükért.

A zsűri? Nos, ez tanulságos volt. Igaz, az alapminősítés óta változott az összetétele, de maradt egy állandó tagja is: Bucz Hunor. (Mellette Gosztonyi János és Mezei Éva értékelték a csoportok teljesítményét.) Kritikai megjegyzéseikben sok volt az igazság.

A műsor erősen eltolódott a revű, az öncélú hatáskeltés irányába; magyar embernek szinte megoldhatatlan a „sarkos”, kemény, egyenes derekú spanyol tánc; a színesen megelevenített kubai lumpenvilág problematikáját nem tudtuk közel hozni a mához.

Ettől függetlenül Mezei Éva rendező nagy rokonszenvvel és jóindulattal nyilatkozott a fiatal és lelkes csoport figyelemreméltó adottságairól, és úgy érezte, hogy egy más, intellektuálisabb műfajjal illenék a profilunkhoz.

Ha elfogult lennénk önmagunkkal, nagyon vitriolos kommentárt tudnék fűzni a zsűri értékeléséhez. Tudniillik, elég csak összehasonlítani a jelenlegi kifogásait az alapminősítésen mondottakkal, hogy észrevegyük az ellentmondásokat. A logika ugyanis azt

diktálja, hogy ami most hiba, az akkor is hiba volt – hiszen a műsort nem rendezték át azóta (még az optimális mértékig sem). Ott ugyanazokat a tényezőket könyvelték el pozitívumként, amit most negatívumként. A tánc akkor sem volt „sarkosabb”, a „revüszerrő” és intellektuális elemek aránya egy jótányit sem módosult, s mivel nem napihíreket adtunk elő, három hónap túl kevés ahhoz, hogy egy téma aktualitásából veszítsen.

Am bármennyire is melléfogtak a részleteket illetően, a bírálat veleje valahol jogosult volt. A múltkori előadásnak ugyanis olyan volt az atmoszférája, hogy a felsorolt – vélt vagy valódi – hiányosságokat huszadrangúvá homályosította a zsűri szemében; most viszont, hogy a sugárzás kihuny, a hibák reflektorfénybe kerültek. Hogy jogosan vagy jogtalanul, az más kérdés, és részben szubjektív megítélés dolga is. Az elmarasztalásnál súlyosabb az a tény, hogy játékunk közben a zsűrinek időt hagytunk az elmélkedésre.

Az eredményen egyébként nincs okunk szégyenkezni. Budapest hat együttese kapott annak idején kiváló minősítést, ezek közül négy felelt meg az országos minősítésen: kettő arany, kettő bronz fokozattal.

Mi bronz fokozatot nyertünk a Hevesi Sándor kategóriában, vagyis a művelődési házak csoportjai között. A főváros első négy felnőtt csoportja közé kerülni olyan csúcs, ahol az Ascher Színpad még sohasem állt; ennél többet még legjobb pillanatainkban sem éreztünk volna egyelőre reálisnak.

A Gitárszóló még így, delelőjén túl, ereje fogytán is kisegített.

A GITÁRSZÓLÓ A MAGYAR RÁDIÓBAN

Szeifner Ferencné tudósítása

A VIT előestéjén a Magyar Rádió másfél órás műsort sugárzott különböző pesti és vidéki amatőr együttesek műsoraiból „Szóljatok, szép szavak, az ifjúságról!” címmel. A kilenc meghívott csoport között szerepelt a mi színpadunk is a Gitárszóló részleteivel. (Egyébként hat vidéki és három pesti együttest hívtak meg. A másik két fővárosi csoport a Pinceszínház és a Perem Színpad volt.) A felvételt 1978. június 11-én, vasárnap délelőtt tartották a kőbányai Pataky István Művelődési Házban.

Tízperces vágatot kellett készíteni a harminc percből, de úgy, hogy összefüggő, kerek műsorszámnak tűnjön, s valamilyen módon képet adjon az egészről. Számomra a Guillen-műsornak szinte minden verse egyformán kedves volt, s reméltem, hogy a válogatás hálátlan feladatát majd a szerkesztő végzi el helyettem, de tévedtem. Nekem kellett rögtönözve kijelölnöm két jellemző részt, amely belefér az adott műsoridőbe.

A választásnál a következő szempontok vezettek: a rádiós műfajnak megfelelően a hangeffektusok dominálnak, tehát elsősorban zenés legyen; minthogy együttesek és nem egyének bemutatása a cél, kollektív produkció legyen; több oldalról mutassa be a kubai költőt, tehát hangulatilag változatos legyen! Automatikusan kiesetek tehát azok a részek, amelyek elsősorban a látványra, a mozgásra épültek, továbbá a hosszabb egyéni szólók.

Maradt tehát egy vidám tömb – a műsor első öt-hat perce –, valamint egy komorabb hangvételű. A két részt egységbe foglalta a prolog, amelyet szerkezeti okokból – viszonylag hosszabb terjedelme ellenére, hűzés nélkül – benne hagytunk.

A „szon”-ok közül ötöt sikerült belopnunk a műsorba. Érdekes: rádión keresztül a leg-hatásosabbnak éppen a leglágyabb, leglí-raibb tűnt.

Megmondom őszintén, kissé pironkod- tunk hangszereink kezdetleges volta miatt. Annak idején örültünk, ha a legolcsóbb árú- hoz hozzájuthattunk, de most nem bántuk volna, ha a fenyegetően monoton ritmust műanyag kézidob helyett valódi kongadob- bal üthetjük, s ha a két pár rumbatók hangja egy árnyalatnyit kevésbé emlékeztet baba- csörgőre. Az utóbbit csak a rendező bizta- tására mertük használatba venni – s az adásnál kellemes csalódással tapasztaltuk, hogy nem is hatottak olyan rosszul.

A befejező „szon”-t mintha egyenesen a VIT-re írták volna: hatásosan zárta az ősz- szeállítást.

A Gitárszóló ismét sikert aratott: nagyon dicsérték a csoport énekkultúráját és nem utolsósorban a „szon”-ok zenéjét. Bizonyos, hogy őszinte volt az elismerés, hiszen a „Szóljatok, szép szavak!” című összeállítás- ban a legelőkelőbb helyre: záró műsor- számnak tette a szerkesztő a Gitárszólót.

Az amatőr mozgalom vezetőinek fóruma

(Szeifner Ferencné beszámolója)

A szinte egész napon át tartó tanácskozás a Fővárosi Művelődési Házban zajlott, s a fővá- ros valamennyi amatőr művészeti ágának képviselői részt vettek rajta. Az Ascher Szín- padot Samodai Gyurival ketten képviseltük. Először két áttekintést hallgattunk végig az amatőr mozgalom országos, illetve fővárosi helyzetéről, majd szakbizottságok alakultak az egyes művészeti ágak küldötteiből, ame- lyek a saját speciális problémáikat vitatták meg. A vita után a szakbizottságok elnökei összefoglalták a viták konklúzióját, s az ille- tékesek válaszoltak. Kiemelem a színjátszó

mozgalommal kapcsolatos néhány fontosabb kérdést.

Budapesti helyzetkép:

1976-ban hatvan színjátszó együtttest tar- tottak nyilván. Tagjaik zömében diákok és ér- telmiségi fiatalok. Aggasztó jelek mutatko- nak a diákszínjátszás területén. Budapestnek pillanatnyilag nincs aranyérmes diákcso- portja. Az Országos Diáknapok területi dön- tőjére a tizenegy benevezett csoportból há- rom jött el. Problémát jelent a derékhad alacsony színvonala. A viszonylag nagyszá- mú együttesből körülbelül nyolc-tíz ér el ki- magasló eredményt. Az ország százötven kiválóan alapminősített együtteséből hat mi- nősült Budapesten. Gyakori a tagság fluk- tuációja.

Mozgalom-e az amatőr mozgalom?

Jelenleg a mozgalmat a minősítés rendsze- re fogja össze. Ennek hatékonyságát többen vitatják. Egyébként nincs semmiféle konce- pcionális rendszer sem a támogatásban, sem az ellenőrzésben. Nincs érdekvédelem és nincs felelősség. Ha egy kultúrotthonban vagy egy iskolában megszűnik például egy kiváló együttes, nincs hivatalos szerv, amely az okát felülvizsgálja, és a fenntartó szervet felelősségre vonja.

Másrészt, ha egy csoport jól működik, ki- váló eredményeket ér el, nincs intézkedés, amely ezért a fenntartó szervet jutalmazza, tehát a csoport színvonalának növelésében érdekeltte tegye. (A művelődési háztól csak a működtetett csoportok és szakkörök számát kéri számon, nem a minőségét, hisz nincs is olyan természetű szakfelügyelet, amely ezzel foglalkozna.) Több hozzászólás sürgette az Or- szágos Színjátszó Tanács létrehozását, a hi- vatalos szakfelügyelet megszervezését, amelynek feladata az ellenőrzés mellett a szakmai segítségnyújtás is lenne, valamint az amatőr mozgalom önálló lapjának megin- dítását. Ez utóbbi a tájékoztatás javítása ér- dekében is szükséges lenne.

1964-1970
1970-1976
1976-1977
1977-1979
1979-1986
1986-1991
1991-1995
1995-2005
2005
2005-2011
2011-2021

A fenntartó szervek és a csoportok viszonya:

A fentiekből következik, hogy elsősorban is érdekeltté kell tenni a fenntartó szerveket a csoportok színvonalának fejlesztésében. Változtatni kéne a gyakorlaton, mely szerint a csoportok anyagi fenntartására fordított összegre vonatkozólag a vezetőknek legfeljebb kérése lehet, beleszólási joga nem. Nyersen szólva: csak olyan intézmény vállalja amatőr együttesek működtetését, amely rendelkezik az ehhez szükséges anyagi feltételekkel. Tisztázni kell, mit vár a fenntartó szerv a mozgólomtól: szolgáltatást vagy műhely jellegű tevékenységet. A jelenlegi gyakorlat szerint az előbbit elvárják, az utóbbit esetleg eltűrik. A vita végkövetkeztetése igen józanul úgy foglalt állást, hogy a fenntartó elvárásai az alkalmi rendezvényeken való fellépésekre éppoly jogos, mint a csoportok igénye a művészi munka objektív feltételeinek biztosítására (például helyiség, képzés, szakkörvezetők díjazása, közönség szervezés, fellépési lehetőségek biztosítása stb.).

Az amatőr színpadok közönsége:

Vitathatatlan tény, hogy az amatőr mozgalom országszerte közönség gondokkal küzd, a hetvenes évek elejének konjunktúrája a padlón van. Több merész, néhány rokon-szenvesen fantasztja javaslat született, de mindegyiknek azonos a lényege: „Ha a hegy nem megy Mohamedhez, Mohamed megy a hegyhez.” Az új tendencia: felkeresni a közönséget az utcán, lakótelepen, aluljáróban, autóversenypályákon. (A későbbi Metró-Pódium ezekből a megfontolásokról született.) Volt egy-két szkeptikus hang is, amely feltette a kérdést: miért van a kultúrotthon, ha az emberek az előtte levő téren próbálják túlívölni a villamos zaját, de mint szükséges átmeneti megoldást, ezek is elfogadták a kialakuló „vándorcirkusz” irányzatot, hogy az amatőr csoportok ne csak egymás produkcióihoz szolgáltatassák a közönséget. A tenden-

ciát azok a csoportok sínylik meg elsősorban, ahol a tagság belső igénye, szükséglete más, hisz – önkéntes mozgalomról lévén szó – ez esetben ez ugyanannyit kell, hogy nyomjon a latban, mint a társadalmi igény.

Az illetékes válaszol:

Erre a válasza körülbelül délután négykor került sor. (Még senki nem ebédelt.) A veleje a következő: öröm volt ennyi változatos, a problémákat bátran feltáró hozzászólást hallani. Ebből is kitetszik, milyen szépen fejlődik hazánkban az amatőr mozgalom, noha természetesen vannak még hibák. A fenntartó szervek és a csoportok viszonyát úgy kell rendezni, hogy mindenkinek jó legyen. A nehézségek arra valók, hogy legyőzzük őket. Egyelőre sem anyagilag, sem szervezetiileg semmiféle intézményesített változásra nincs mód, mindamellett további hasonló jó munkát és jó egészséget kíván.

És valaki valahol megint behúzott egy újabb, sikeresen lezajlott értekezlet mellé egy strigulát!

SOMLYÓ GYÖRGY:

MESE A TÖBBSZÁZRÓL

(oratórium – felújítás)

A VIII. kerületi József Attila Művelődési Házban 1978. március 14-én tartott értekezleten merőben új kezdeményezés született. Felkérték az alkalmasnak ítélt amatőr csoportokat, vegyenek részt a metróaluljáróban tervezett „utcaszínház” mozgalomban. (Ez volt az úgynevezett Metró-Pódium.) Nekem ott, a helyszínen támadt az ötletem, hogy csináljuk meg (újítsuk fel) Somlyó György „Mese a többszárról” című versének feldolgozását. Ennél alkalmasabb anyagot keresve sem találhatnánk, hisz maga a kiinduló történet egy aluljáróban játszódik. Az ötlet nagyon tetszett a szervezőknek!

KALANDUNK A HATÓSÁGGAL

Szeifner Ferencné írása

Elérkezett a nagy kísérlet napja: a „Mese a többszázról” című előadás a Nagyvárad téri metróaluljáróban. Erre a műsorra igen sokat készültünk. Nagyon izgalmas vállalkozás volt, mert tapasztalat híján fogalmunk sem lehetett, hogy fognak beválni jónak ítélt elképzeléseink a gyakorlatban, a merőben szokatlan közegben.

A nyilvános előadásokhoz tudvalevőleg rendőrségi engedély kell. Úgy beszéltük meg, hogy ezt a helyszínen fogjuk átvenni a rendező szerv, a VIII. kerületi József Attila Művelődési Ház képviselőjétől. Mi az illetőt ugyan személyesen sosem láttuk, de úgy véltük, ez nem okoz majd fennakadást: ha egy csoport fiatal dobbal, gitárral felszerelve sokáig ácsorog egy kupacban, neki majd csak feltűnik a dolog. S akkor következett az első bonyodalom: a kultúrház megbízottja nem volt az aluljáróban. Gondoltuk, majd csak előkerül. Elkezdtünk zenélni.

Akit vártunk, ugyan nem került elő, viszont pillanatok alatt tömeg verődött körénk. A tömegben volt egy holtreszeg cigánylegény, aki mindenáron el akarta venni a gitárunkat, bebizonyítandó, hogy ő jobban gitározik nálunk. Heves szóváltásba keveredtünk, ami talán tettelegességig is fajul, ha nem sikerül megnyugtatnom a választékos külsejűnek éppen nem mondható fiatalembert. Bizalmasan megszúgtam neki: itt mindenki tudja, hogy ő gitározik a legjobban, csak azért nem mondják, mert úriembernek nem illik aluljáróban vitatkozni, róla meg a vak is látja, hogy úriember. Ha csak egy kicsit is kevésbé részeg, megver, így azonban elhitte, sőt a későbbiek folyamán többször is rám hunyorított cinkosan.

A zene tehát folyt, az illetékes nem jelentkezett, s már-már azon voltunk, hogy beledzúnjunk, amikor megjelent két rendőr és

a papírokat kérte. Megmagyaráztuk a helyzetet. Belőlük nem hiányzott a segítő szándék, felhívták a kapitányságot, de onnan azt a választ kapták, hogy tőlük ilyen engedélyt senki nem kért. Megállás nélkül tárcsáztuk a művelődési házat, de nem vette fel senki a kagylót. Közben a tömeg türelmetlenkedni kezdett, a hangulat egyre harciasabbá vált. Megjegyzések röpködtek, miszerint a rendőrök inkább arra ügyelnének, hogy ne lopják ki az ember szemét, minket meg bízattak, hogy csak azért is játsszunk, mutassuk meg nekik. Erről persze szó sem lehetett.

Kár volt pedig, hogy valami rejtélyes szervezési hülyeség folytán elmaradt az előadás, mert éreztem, hogy ez most jól sikerült volna. Egy haszna azonban mégiscsak akadt az elvesztegetett vasárnap délutának: eloszlott a gyerekekben az a roppant bizonytalan érzés, hogy lesz-e közönség, és tudunk-e a számunkra teljesen szokatlan körülmények között játszani. Már láttuk, hogy tudnánk.

Engem mindettől függetlenül érdekelt, hogy az ördögbe tudtak így félreszervezni egy százszor lefixált programot. A következőket tudtam meg: A kislány, aki a műsorengedélyt hozta, tudj' isten, milyen félreértés miatt egy órával korábban érkezett a helyszínre. Állt, szerencsétlenkedett (ez volt élete első önálló megbízatása, teljesen kezdő lévén a szakmában). Minden járókelőt megszólított, nem az Ascher Színpad tagja-e véletlenül, s úgy látszik, egyre jobban kiült arcára a reménytelenség, mert többen elkezdtek zaklatni: „Mi az, kislány, nem megy a bolt?” Mások vigasztalásul ajánlatokat tettek eladdig, míg a kislány megelégtelt, sírva fakadt, és elment haza.

Szerencsére a történetnek itt nincs vége: egy másik időpontban, néhány nappal később sikerült megszervezni az előadást!

Ezúttal nem volt fennakadás a szervezésben: Mezei Éva rendező, az akció főszerve-

zöje maga hozta el a papírt (az engedélyt), és végig is nézte az előadást. Az ügyeletes rendőr csak utólag jegyezte meg, hogy nem lett volna köteles engedélyezni az egészet, mivel a papíron a VIII. kerületi kapitányság pecsétje van, s az aluljárónak az a része, ahol mi játszottunk, már a IX. kerülethez tartozik. Ám hála a hatóság nagyvonalúságának, ebbe most nem kötöttek bele. (De legalább fény derült egy másik rejtélyre: miért nem tudott a múltkor semmit a IX. kerületi rendőr az engedélyről.)

Már a megérkezéskor nagy meglepetés várta a csoportot: ugyanis az aluljáróban az újságárus éppen a mi Siklaki Antink volt. (Antik nem szerepelt a darabban, és a hatás kedvéért alkalmi munkahelyét titokban tartotta az előadásig.) A társulat mindjárt fel is lendítette az üzletét: megvettek tőle vagy húsz Esti Hírlapot, amelyet a játékot indító „rikancsok” igazából árusítottak az ácsorgóknak. Azzal kezdtünk ugyanis, hogy újságárusok hirdetik a szennzációt: „A Boráros téri aluljáróban több száz szemtanú jelenlété-

ben agyonverték Hevesi Gyula cigányprímást!” Egyet azonban nem gyakoroltak be a lányok a próbán: hogy a valódi újságért valódi pénzzel fizetnek, s abból vissza is szokás adni. Egy akadémuskodó vásárló reklamálni kezdett: humbug az egész, nincs ebben a lapban egy árva szó semmiféle cigányprímásról. A járókelők másik részének viszont fűgében járt az agya: azonnal átlátták, hogy itt valami előadás készül, s az újságárusítást a tányérozás decens formájának fogva fel – gavallérosan fizettek anélkül, hogy újságra igényt tartottak volna.

A másik váratlan fejlemény, hogy a közönség nem félkaréjban állt a színjátzók köré, ahogy elterveztük, hanem három tömött sorban teljesen körülállta őket. Ez arra kényszerítette a társulatot, hogy egészen átszervezze a megszokott játékkeret, mégpedig rögtönözve, mert sok előkészületre nem volt idő. Kapásból „körszínház” kellett létrehozni, s nagyon-nagyon büszke vagyok, hogy ez maradéktalanul sikerült – az ilyesminek ugyanis a cirkusz kivételével nálunk alig van hagyománya. Timár Tibi, a költőt megszemélyesítő narrátor például azonnal ráérezett az egyetlen lehetséges megoldásra: nem egy helyben állva kommentálta az eseményeket, hanem körbesétált a „tolongó ellipszisen” belül, amely úgy vette körül a színpadi verekedés szereplőit, mint annak idején a több száz tétlen szemtanú az igazit.

A verekedés külön megérdemel néhány szót. Ebben Samodai Gyuri és Bercsenyi Gábor, akik több éve oktatták a stúdióban a mozgást, szinte akrobatikus ügyességre tettek szert. Meg tudták teremteni egy brutális verekedés tökéletes illúzióját szinte anélkül, hogy egymáshoz értek volna. Marosi Zoli méltó tanítványnak bizonyult – olyannyira, hogy amikor Gyurival váratlanul, villámsebességgel egymásnak rontottak, az ügyeletes rendőr egy pillanatra a gumibotjához ka-

Erről a nagyszerű előadásról csak a próbán készült felvétel maradt – elől Marosi Zoltánnal



pott, az emberek felszisszentek, sőt akadt egy olyan néző is, aki a jelenet végéig abban a hitben volt, hogy két részeg huligán zavarta meg az imént elkezdődött színlelőadást. Izgatott kiáltásai: „Szét kell választani őket!” – remekül beleillettek a kar szövegben is adott, megkomponált reagálásaiba. A bácsi csak akkor eszmélt fel, amikor a két küzdő – „a gyilkos és a meggyilkolt” – egyszerre felállt, s a kórusba vegyülve együtt skandálta a többivel a vers refrénként viszsztatérő sorait:

„Klasszikus ódát kellene zengeni róluk, e több száz...”

Még a külső zajok is a mi malmunkra hajtották a vizet. Amikor közülünk elsikította magát valaki: „Jóisten, a kőre zuhan a fejével!” – épp akkor szírenázott el fölöttünk egy mentőautó...



AZ ÉN MAGYARSÁGOM

(Ady-est felújítása)

Ady születésének századik évfordulóját mi is megakartuk ünnepelni – ez alkalomra felújítottuk 1974-es, nagylegzetű összeállításunkat „Az én magyarságom” címmel. A műsor módosított formában került színre, de az alapgondolat ugyanaz maradt: a Párizs és a magyar ugar között vergődő költő belső harca, állásfoglalása hazája mellett egy új típusú hazafiság jegyében. A költőt most is Timár Tibor személyesítette meg. Holbis Györgyi gyönyörű szonzeit Lukács Klári, Timár Tibor, Szeifner Judit és Takács Kinga énekelték – a két utóbbi egyben gitáron is kísért.

Megőriztük az eredeti színszimbolikát is: Magyarországot, a „lelkek temetőjét” a fekete szín, Párizst, a „fény városát” a fehér szín jelölte. A költőt megszemélyesítő Timár Tibi piros inge hol a fehér, hol a fekete csoportozatnál villant fel, míg a világháború kusza összevisszaságba nem sodorja a színeket.

Elöl Samodai György, a háttérben Szeifner Judit és Takács Kinga

Elöl az Adyt megszemélyesítő Timár Tibor, körülötte Takács Kinga, Izrael Edit, Lukács Klára, Szeifner Judit, Jankó Ilona



ADY-MŰSOR – NŐNAPON!

Szeifner Ferencé cikke

A Vöröskereszt ünnepi műsort tartott a nők tiszteletére. Aktuális műsorunk ugyan nem volt kéznél, de a klubvezető úgy vélte, hogy a szép vers minden alkalomra időszerű; amellet van a műsornak egy olyan része, amely női sorsokat villant fel Párizsban és Magyarországon.

Az Ady-műsorra néhány ORI-előadó (Országos Rendező Iroda) magánszáma, valamint egy ismeretterjesztő filmvetítés után került sor. Mikor a függőny szétnyílt, meglepve észleltük, hogy a reflektorok nem a színpadra, hanem a nézőtérre vannak irányítva. (Mármost az az érthetetlen, hogy az előttünk fellépőket ez nem zavarta.) Megálltunk a vaksötét színpadon, szemben a fényárban úszó publikummal, és tanácstalanul vártunk. Szerencsére valami okos embernek eszébe jutott felkapcsolni legalább a munkavilágítást.

Mindjárt a kezdetén éreztük, hogy melléfogás történt. A nézőtérben ülő 60-70 éves nénikéknek nehéz volt Ady. Reménykedtünk, hogy majd talán a dalok... De nem. Jóindulatú, udvarias közöny... Visszhang nélkül szállt el a levegőbe a műsor legnagyobb verse, az „Elűzött a földem” is.

Hanem furcsa módon egyszerre csak mégis megszületett a kontaktus – mégpedig ott, ahol nem is számítottuk: Nikodém Gabi puritán keménységgel előadott verse, „Az öreg Kúnné” közben.

„Az öreg Kún a múltra gondol,

Eszébe jut a lakodalma.

Őlni szeretne. A mécs pislog

S a vénasszony ránevet halva.”

A nézőtérrel egyszerre riadt, iszonyodó felhördülés hangzott: „Jézusom!” És egy néni eltakarta a szemét. Utána háborúellenes versek, ősi magyar ritmikájú költemények következtek. S érdekes: ezt már befogadták.

Csend lett, nem az a bizonyos udvarias, hanem az igazi.

És én meg is értem őket. Őszinték, mint a gyerekek. Csak arra reagálnak, amihez közik van. Ha meggondoljuk, a „vér és arany” problematikája csillagtávolságra van az ő világuktól. Sokkal szerényebbek az ő igényeik, semhogy a teljesség hiánya sirásra fakasztaná őket az Élet-fa alatt. De a háborút átéltek, a papék Katójának vagy az öreg Kúnnénak sors társait talán személyesen ismerték, a páva az ő kultúrkörükből szállt fel a vármegye házára, s nem volt nehéz azonosulniuk az „elnyomottak, összetörték, magyarok és nem magyarok” keserűségével sem...

STÚDIÓ 77/78

Szeifner Ferencé írása (részletek)

Az előadásokkal párhuzamosan folytak a stúdió foglalkozásai Samodai Gyuri vezetésével. A naptári év végére sok mindent elvégeztek az alapképzés anyagából – volt versmondás, beszédtechnika, mimika, zene, tánc, ritmusgyakorlatok, helyzetjátékok, színpadi esés és verekedés.

Minden stúdióknak megvan a maga sajátos arculata. A fizikai ügyesség nem tartozott a stúdió erősségei közé, bár Gyuri nem győzte hangsúlyozni, hogy egy modern irodalmi színpad nem állhat nyápic betűragókból és kétbalkezes esztétákból. Úgy megoldoztatta az izmokat, hogy a stúdiósok napokig alig tudták megemelni kezüket-lábukat az izomláztól.

Lengyel Bea vért izzadt az eséstanulásnál, hiába állt mellette két oktató is két oldalt. (Ezekre a foglalkozásokra ugyanis Gyuri Bercesényi Gábort is meghívta, mint eddig minden évben.) Burkovits Ági meg arra kérte Samót: lenne szíves elgáncsolni őt, másképp nem mer elesni. Gyuri meg is tette a kedvéért, bár némiképp csodálkozva,

ugyanis hasonló kérésre nem emlékezett oktatói gyakorlatából.

A színpadi csók már jobban ment, csak jelentős túlterhelést okozott Mártz Tibinek, az egy szem fiúnak. Ács Gabi leleményesen küzdött le azt a nehézséget, amelyet a köztük levő közel negyven centiméteres magasságkülönbség jelentett: csókolódzás közben egyszerűen székre állt. Gabi a módszerét Beának is átadta, noha nem érdemelte meg: ugyanis Bea nem sokkal előbb – a színpadi pofon gyakorlása során – bepanaszolta őt Samónál, hogy cipőra veri a fejét. Samo szokásos tárgyilagosságával mérlegelte az ügyet, megállapította, hogy Gabi pofonjait nem a rossz szándék, csupán a tapasztalatlanság vezérli, így hát lovagiasan maga állt be a kicsi, de harcias stúdiós partneréül. A tekintélytisztlet tette-e vagy az erőviszonyok felmérése, de Gabi nagyon sokáig habozott és nagyon nagyokat pislogott, mielőtt kezét emelt volna „mesterére”.

Mondom, volt néhány tantárgy a stúdión, ami nem ment „jelesre”, de voltak olyan területek is, ahol magasan ez a stúdió vitte el a pálmát. A legfontosabb: a versmondás. Én egyik ámulatból a másikba estem, amikor tapasztaltam az itt kialakult gyakorlatot. Ha Gyuri feltette a kérdést: kinek van valami szép, új verse, mindig volt, szinte mindenkinek volt; nem az iskolai kötelező anyagból, hanem személyes, változatos olvasmányélményekből. S fel sem merült, hogy olvasás-e – természetes volt, hogy könyv nélkül mondják. Nemegyszer előfordult, hogy Burkovits Ági a hivatalos három óra leteltével megkérte Samot, hogy „még csak egy verset” hadd mondjon el. Gyuri adott rá, hogy ilyenkor a hangulatot külső eszközökkel is megteremtse: a függőnyt behúzta, megvárta a tökéletes csendet, a versmondót egyetlen reflektorral világította meg.

A versmondás mellett az ének az, ami ennek a stúdiónak sajátos szint adott. Az ének

és a zene eddig is hozzátartozott a képzés anyagához: közös éneklés, egyéni dalokkal ritmikai és stílusjátékok, történetek rögtönzése zenére, mozgás zenére stb. Ám valahogy itt az ének nem egyike lett a gyakorlatoknak, hanem szinte főtantárgy. Nem a hangképzés, hanem a dalban történő kifejezés volt az, amiben egész látványos eredményeket értek el. Pedig volt, aki a nulláról indult.

Év elején a pedagógia csodájának tartottam, hogy Gyurinak sikerült rávennie Mártz Tibit: énekelje el a kedvéért a „Pál, Kata, Péter, jó reggelt...” kezdetű, bonyolultnak éppen nem nevezhető dalt. Nos, ugyanezt a Mártz Tibit fél év múlva családás töltötte el, amikor egy szólóénekét a vizsgaműsorukból technikai okok miatt kihúztuk. Gyuri legjobb partnerének Kurt Weill, a Brecht-songok zeneszerzője bizonyult. Samo annyiszor lejátszotta a dalait magnón, míg valamennyien rá nem kaptak az ízére. Burkovits Ági kiélhette magát ezen a stúdión. Ő nemcsak szeretett, tudott is énekelni kezdetől fogva; karakterisztikus, erőteljes hangja kitűnően alkalmas volt a színpadi éneklésre. Ha közösen énekeltek, gyakran kísérszólamot rögtönzött. Ha évek múlva visszagondolok erre a stúdióra, a „Hova tűnt a sok virág?”, a „Surabaya Johnny”, a „Mandelay-song” fog elsőnek eszembe jutni.

Ha a stúdiósok pontosságukkal nem is, de szorgalmukkal mindenképpen kitűntek. Gyuri hamar beléjük nevelte, hogy ne nyugodjanak bele, ha valami nem megy. A gyerekek mindent megtettek a saját technikai hibáik kiküszöbölésére. Ági és Bea lelkiismeretesen gyakorolták a jógalégzést, Ács Gabi az „sz”-hangot. Szülei kissé nyomott-nak is vélték, amikor egy hosszabb, közös családi kirándulást végigsziszegett az autóban.

Mártz Tibivel egyszer a Micsurin úti iskola előtt találkoztam – elnézést kért, hogy

nem vett észre, de, úgymond, éppen a járást gyakorolta. A járókelők, akik ezt hallották, különös tekintettel méregették a daliás természetű, értelmesnek látszó fiatalembert, s talán engem is, aki ezt a világ legtermészetesebb dolgának tartotta, sőt mi több, elismeréssel nyugtázta.

Szokatlan élményben is része volt a stúdiósoknak. A televízió riportot készített a Dózsa Művelődési Ház munkájáról, és stúdiósainkat szemelték ki, hogy néhány mozzanat erejéig képet adjanak a mi csoportunk tevékenységéről. Elsősorban mozgásigényes, látványos gyakorlatokat válogattunk össze: esétanulás, helyzetjáték.

Az alapképzés márciusban fejeződött be,

ekkor fogott hozzá Gyuri a vizsgaműsor rendezéséhez. Minden esztendőben nagy ünnep a csoportnak a stúdiósok első bemutatkozása. Az idei Brecht-műsor más szempontból is említésre méltó: mint Samodai Gyuri első önálló rendezése.

A műsort én állítottam össze. Elég nehéz volt megoldani, hogy négy nőnek és maximum egyetlen férfinak adjak benne egyidejűleg feladatot, de végül sikerült, meghozza úgy, hogy Gyuri a szerepeket meglehetősen egyenletesen tudta elosztani. Természetesen – kár is volna vitatni – itt a művészi szempont nem lehetett kizárólagos, osztottnia kellett a pedagógiai törekvésekkel, elvégre vizsgaműsorról volt szó.

Jelenet a stúdiósok Bercht vizsgaműsorából (Kuszák Erika, Mártz Tibor, Burkovits Ágnes, Szeifner Judit)





Jelenet az előadásból (Horváth Ferenc, Nikodém Gabriella)

1978–1979

HUBAY MIKLÓS: LÉLEGZETVISSZAFOJTVA

(egyfelvonásos)

Szeifner Ferencné gondolatai az előadásról

A négyszereplős, finom líraiságú, a csöndet különös zenei effektusokkal érzékeltető darab némiképp a „Gellérthegy-i álmok”-ra emlékeztetett, annak utórezgése volt; a Kosztolányi-féle „homo ludens” színpadra vitele, annak a gondolatnak a variálása, hogy a játék maga az élet. A csoport egészének még nincs egyöntetű mondanivalója a nézők számára, de lám, az egyik rendezőnek (Timár Tibornak) már van: ha valahol megszimatolja a „játék a játékban” lehetőségét, azonnal lecsap rá. (Érdekes, hogy Tibinél a téma újra megszólal majd, más formában, fél évvel később.)

Ebben a különleges szerkesztésű darabban a lét különféle síkjai tükrözik egymást: valóság és játék, jelen és jövő, bizonyosság és kiszolgáltatottság, félelem és biztonság állandóan keresztezik egymást.

A darab bizonyos érzékenységet igényel a nézőtértől, mivel a feszültséget nem a cselekmény fordulatosságá okozza, hanem egy

pókháló finomságú, hangulatból és fantáziából születő szerelem és a magánlaksértés következményeitől való rettegés szimultán jelenléte, egyre fokozódó kontrasztja. Ebben a darabban minden, ami szép, ami felhőtlen és vidám, az szemmel látható, s minden, ami fenyegető és végzetes, az a függöny mögött lapul: láthatatlan és tapinthatatlan, akár a csönd. A humor árnyékában szakadatlanul ott leselkedik a dráma – érezzük, sejtjük a jelenlétét, s szinte megkönnyebbülünk, amikor végül is emberi arcú, jól szituált középkorú házaspár formájában lép ki a színpadra a felkattanó villanyfényben.

Kicsit tartottunk tőle, hogy nehezen fogadja majd a közönség: a „város érdes részéről” származó fiatalok túl lírainak tartják majd, a nézőtérben ülő idősebbek pedig megbotránkoznak rajta. Félünk, hogy előítélettel fogadják a két – lényegében rokonszenvesnek ábrázolt – fiatal hőst: a javítóintézetből megszökött fiút s a lányt, aki a vasúti töltésen ismerkedett meg ezzel a fiúval, s noha még a nevét sem tudja, hajlandó vele bemászni egy idegen ház ablakán. Érdekes módon, nemhogy elutasították volna, megszerették és sajnálták a két fiatal. Fiatalok és idősebbek egyaránt az életet érezték a darabban.

HUBAY MIKLÓS: FIATAL NŐK KÉKBEN ÉS PIROSBAN

(egyfelvónásos)

Fejünk felett lebegett egy veszély: Samodai Gyuri igencsak közel járt a hadköteles korhoz, a nyár folyamán informálódott felőle a határőrség. Minthogy a szeptembert megúsza, tavasszal számíthattunk a behívóra. Amiről azt hittük, megúsztuk, váratlanul bekövetkezett: október 3-ra megkapta a behívóját. Minden energiánkat arra kellett összpontosítani, hogy mentsük, ami menthető – mentsük legalább a premiért, ami egyúttal a darab „temetése” is lesz! A csoport akaraterejét és játékedvét dicséri, hogy a körülmények szorításában a csatát az idővel mégiscsak megnyertük: az október 1-jei bemutatót megtartottuk. Így lett mindössze egyetlen előadása ennek a kiváló darabnak.

A privát élmény belejátszása kiszámíthatatlan hatással lehet a produkcióra – fellendítheti, de meg is béníthatja. Gyuri játékán például határozottan átütött egyfajta (lehet, hogy tudatosan nem is észlelt) idegesség:

egy katonát játszott, aki egy lány kedvéért elmulasztja a bevonulását, eldobja a behívóját. Furcsa is lehet ennek az élménynek a színpadi megformálása úgy, hogy az ember a valódi behívóját használja kelléknek.

A darab 1944 őszén játszódik a fővárosban három fiatal küzdelméről az életért, a boldogságért. Tiszta emberségük még üldözőikben is kétségeket támaszt: vajon a beljük nevelt, mozdíthatatlan világkép igazságról és csalásról, nagyságról és bűnözésről, erkölcsről és erkölcstelenségről megállja-e a helyét a jelenlegi helyzetben is?

FEKETE SÁNDOR: AZ EMBEREVŐ KOMÉDIÁJA

(szatirikus játék – felújítás)

Az előadás stílusára és hangulatára jellemző a stencilezett szórólap utolsó monda:

„Kérjük 18 éven aluli vagy gyengébb idegzetű kedves nézőinket, hogy a nyílt színi emberevési jeleneteknél a szemüket csukják be, és csak a csámcsogás muzsikáját élvezzék!”

Az emberevő komédiája. Elöl: 1. kannibál (Szeifner Judit) és Aler (Marosi Zoltán)





Ozen (Kuszák Erika) és Ilden (Huszár Judit)

AZ EMBEREVŐ KOMÉDIÁJA

Szeifner Ferencné írása

A változtatott szereposztású felújító próbák folyamán csak egy dologtól szenvedtünk egyre többet: a hidegtől. Ahogy beljebb és beljebb haladtunk a télbe, úgy ért egyre kevesebbet a három kicsi, magánlakásra tervezett olajkályha. Pedig hát, az „Emberevő”-ben a jelmez sem igen melegített: Ács Gabit a hancsszoknyájában, fürdőruha felsőjében, Szeifner Katit mezítláb – nem szólva Marosi Zoliról, akinek derékon felül az egyetlen ruhadarab egy divatos nyakkendő volt. Mind gyakrabban kellett a próbát szünettel megszakítani, hogy a jéggégé fagyott „emberevők” kissé kiengedjenek a kályha közvetlen szomszédságában. A fenntartó szervnek már több ízben jeleztem a tarthatatlan állapotot, de megoldás nem született. A vasárnap délelőtti próbák voltak a legszörnyűbbek! Ilyenkor nekünk kellett begyűjtanunk. Ha az olaj kissé fel is lángolt a koromtól szinte használhatatlan kályhákban, órákig kellett várnunk, míg a betonhodályt úgy-ahogy felmelegítették.

A téli előadásokon a közönséget és a színjátszókat majd megvette az isten hidege. A nézők közül, aki tehette, hátra, az olajkályha mellé bűjt; bár a radiátort felvittük a színpadra, hogy meg ne fagyjunk, de sajnos, kiderült, hogy a reflektorokkal együtt a hálózat nem bírja a terhelést. Inkább a hideget választottuk hát, mint a sötétet, de egyre nyilvánvalóbbá vált, milyen égető szükség lenne az Edző téren a villanyszerelési munkálatokra és a fűtés megoldására.

AZ EMBEREVŐ KOMÉDIÁJA

A FŐVÁROSI JÁTEKSZÍNE

Szeifner Ferencné beszámolója

Ismét a Fővárosi Művelődési Házban szerepeltünk a Fővárosi Játékszín keretében. A nézők viharos reagálására a zsűri sem maradhatott érzéketlen, bár még a dicsérete is nyakatekert volt: „Nem is annyira jól játszották a szereplők a darabot, mint inkább a darab jól játszatta magát a szereplőkkel – ami természetesen a végeredmény szempontjából azonos.” Amire felkészültem: párázs vita lesz a mondanivaló, az előadás

politikuma fölött. Amire nem készültem: a zsűri bejelentése, miszerint nem értette meg a darabot, minthogy előzetesen nem volt szerencséje olvashatni.

Annyit felfogtak, hogy erős politikai szatíra, de hogy mi ellen irányul az éle, nem derül ki egyértelműen. Azt mondja-e, hogy a rab-szolgásnál még az emberevés is jobb? Akárhogy is van, nem túl ízléses a Mar-seillaise dallamára énekeltetni a kannibálokat – ez az ötlet a rendező részéről több mint bizarr. (Akartam mondani, hogy a fél-reérthetetlen dallamra utaló dal benne van a mű szövegében, rám sem bajsintottak, mint ahogy azon is csak fennhangon tűnődtek, miről szólhat a darab egésze, de amikor röviden ismertetni akartam, csak a magukét hajtogatták tovább.)

Más szakérők dicsérték az előadást, de ők is annyira félreértették, olyan mondanivalókat magyaráztak bele, amire álomban sem gondoltam. Komolyan, ha a legilletéke-sebb személy: maga Fekete Sándor, a szerző nem nyilatkozik úgy még az előző feldolgo-zásról, hogy kevesebb humorral, de gondo-latilag tisztábban és bátrabban interpretál-tuk a művét, mint a Thália Színház, meg-es-küdtem volna, hogy én értettem félre a darabot.

BÚCSÚ AZ EDZŐ TÉRI SZÍNPADUNKTÓL

Szeifner Ferencné írása

Időben beadtam az 1979-es munkatervet a Dózsa Művelődési Házba, nem voltam szé-gyenlős az anyagi igények felsorolásában – ugyanis biztosan tudtam, hogy kihúzzák a felét. Különösen a villanszerelési munkák nem tűrtek halasztást.

Egy idő után telefonon érdeklődtem, kö-rülbelül mikorra számíthatunk a munkála-tok elkezdésére. Válaszképpen kurtán a tud-tomra adták, hogy minden lefűjva: 1979. ja-

nuár 1-jétől ki kell költöznünk az Edző térről, minthogy a Dózsa Művelődési Ház nem bírli tovább az épületet. Kérdésemre – mi lesz a csoporttal? – azt felelték, fogalmuk sincs.

Velem fordult egyet a világ. Mióta elhagy-tuk a Fürst Sándor Gimnáziumot, nem érez-tem ekkora pánikot és kétségbeesést. Léte-zik egy csoport a fővárosban, amelyre időn-ként, mint a madarakra a fészekrakás, rátör a színpadépítés ösztöne; senki nem biztatja, még a hivatalos fenntartója is csak köteles-ségből támogatja, mégis dolgozik, akár a megszállott, berendezkedik valahol, szín-házi körülményeket próbál létrehozni a semmiből, s egyszer csak a felsőbb hatal-maknak támad egy gondolatuk, s egyetlen tollvonással megsemmisítenek mindent, amit a csoport eddig alkotott.

Az Edző tér hideg volt, hodály volt, de a színpadát, amit Samodai György épített, bármelyik együttes megirigyelhette volna. A nézőtér látási viszonyai kitűnőek, a fekete háttérfüggöny komor, de impozáns – ideig-lenesen bár, de a világítást is megoldottuk (öt különféleképpen variálható, kisebb-nagyobb reflektorral). Ami itt érték volt, azt szinte mindet magunk teremtettük. Mindez olyan huszadrangú volt a csoport felett ren-delkező atyaúristenek szemében, mint a „Különös házasság” Pyrker érsekének Butt-ler gróf egyéni igazsága: a hajót felsőbb ér-dekből el kellett sülyeszteni, a magánem-bernek egyéni balszerencséje, hogy törté-netesen rajta volt az ő gabonája is.

A művelődési ház igazgatója úgy rendel-kezett, hogy ismét Rákoslígre teszi át a csoport székhelyét. Csak hogy a ligeti klub számos rokonszenves vonása (például köz-ponti fekvése) ellenére nemcsak színpad-építésre, de még színpadi körülmények lét-rehozására is merőben alkalmatlan volt: nappal tornateremnek használták; bordás-falak miatt sem háttér- és oldalfüggöny,

sem világítási berendezés nem szerelhető fel, dobogók tárolására pedig nincs lehetőség. Egy-két napig ugyanolyan holtponton éreztem magam, mint amikor a gimnáziumtól búcsút vettem. Aztán támadt egy mentő ötletem.

Rákoskerten új művelődési klub épült. Ez az intézmény a „Dózsa” fennhatósága alatt működött, itt tehát maradandó beruházásnak nincs jogi akadálya. A házat nemrég megmutatta nekünk a klub vezetője (férjemmel látogattunk el kocsival – épp csak arra tartottunk, s gondoltuk, benézünk, hátha kínálkozik ott is fellépési lehetőség). Most az jutott eszembe: mi lenne, ha azt választanánk végleges otthonunknak?

Nem volt türelmem várni – felkerestem a klubvezetőt a lakásán. Nem a legjobbkor mentem – éppen egy autóbaleset nyomait heverte az ágyban. Ám ha már ott voltam, biztatására elmeséltem jövetelem célját. Fantáziát látott a dologban, s nagyon örült volna, ha klubházának programját egy irodalmi színpad is gazdagítaná. Persze, a döntés nem egyedül őrajta múlt. Felhívtam a Dózsa Művelődési Ház igazgatóját, aki nagyon udvariasan és készségesen beleegyezett: azt választjuk, úgymond, a „Dózsa” fennhatósága alatt álló épületek közül, amelyiket akarjuk. Anyagiakról azonban nem ejtett szót. Én azt éreztem volna méltányosnak, ha a ház lehetővé teszi, hogy új otthonunkban a régihez hasonló nívón rendezkedhessünk be.

Rákoskerten nem egészen úgy alakult a helyzet, ahogy eleinte elterveztük. A reprezentatív, minden igényt kielégítő nagytérmet az isten is arra teremtette, hogy színpadot építsenek bele – erre azonban mégsem kerülhetett sor. A terem egyik falát ugyanis egy rendkívül szép, modern intarzia díszítette, s a készítője megállapodott a Dózsa Művelődési Házzal, hogy az ő hozzájárulása nélkül öt éven belül semmi változ-

tatást nem engedélyeznek a terem berendezésén, nehogy a művészi hatás rovására menjen. Ha az alkotó megtudná, hogy színpad falakat húztunk az intarzia elé, azonnal beperelné a házat, a reflektoroknak meg tán a gondolatától is rosszul lenne.

Ekkor a klubvezető újabb javaslattal állt elő. Van az épületben, úgymond, még egy helyiség: nem valami reprezentatív, afféle pinceklub az ifjúságnak, de talán át lehet alakítani. Lementünk az alagsori helyiségbe. Bizony, nem volt valami fényűző. A plakátokkal teleragasztott, meszelt fal tisztasága felől még a színes hangulatvilágítás okozta félhomály sem győzött meg kellőképpen. A padló köves, cigarettacsikkal teleszórvva, a kijárat közvetlenül az udvarra nyílt. Ez nagy hátrányt jelentett, de annyi bizonyos volt, hogy ezt a termet keresztül-kasul véshetjük-fúrhatjuk céljainknak megfelelően, semmiféle műérték nem látja kárát.

„Ez kell nekünk!” – mondta a férjem, amint belépett. Csak annyi pénzt adjanak, amennyi a reflektorok és a függönyrudak felszereléséhez meg az új függönyök megvásárlásához kell, a többi a mi gondunk. Igaz, van még egy nagy negatívuma a helyiségnek: alacsony a mennyezet – színpad aligha építhető bele, hisz egy magasabb díszlet el sem férne. Volt néhány dobogó a diszkósok részére – ezt azonnal felajánlották a céljainkra. (Engem személy szerint a központi fűtés nyújtotta jó meleg is vonzott!) Arra gondoltam, hogy annak idején Rákoslígeten is sikeres, szép előadásaink voltak – emelt színpad nélkül. Az új hely, ha ideálisnak éppen nem is volt nevezhető, de arra alkalmas volt, hogy megvessük a lábunkat a bizonytalanságban, s az 1979-es működését itt kezdje el az Ascher Színpad.